

Voorstel voor een verordening betreffende de EU-dienst voor rechtshandhaving, samenwerking en opleiding (Europol)

Het agentschap Europol is de Europese politiedienst. Deze is belast met het ondersteunen van het werk van nationale politie instanties en andere rechtshandavingsdiensten en met het bevorderen van de wederzijdse samenwerking tussen deze instanties in de strijd tegen misdaad en terrorisme. Het agentschap faciliteert de uitwisseling van informatie en houdt zich bezig met het opstellen van misdaadanalyses. Europols werkzaamheden werden oorspronkelijk bestreken door een verdrag, dat in 1999 in werking trad. Sinds 2009 is Europol een EU-agentschap, als gevolg van een Raadsbesluit. Naast Europol bestaat de Europese politieacademie CEPOL, eveneens een EU-agentschap.

Artikel 88 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) bepaalt dat bij verordeningen de structuur, de werking, het werkterrein en de taken van Europol worden vastgelegd. Deze taken kunnen onder meer betreffen het verwerken van informatie die met name door de autoriteiten van de lidstaten of van derde landen of instanties worden verstrekt, alsmede de coördinatie, organisatie en uitvoering van onderzoeken en operationele acties, die gezamenlijk met de bevoegde autoriteiten van de lidstaten of in gezamenlijke onderzoeksteams worden uitgevoerd, in voorkomend geval in samenwerking met Eurojust. Artikel 88 schrijft tevens voor dat bij deze verordeningen wordt bepaald op welke wijze de activiteiten van Europol door het Europees Parlement, tezamen met de nationale parlementen, worden gecontroleerd.

De onderhavige ontwerpverordening geeft uitvoering aan genoemd artikel 88. De nieuwe verordening biedt een juridisch kader voor een nieuw Europol, dat een samenvoeging behelst van het oude Europol en CEPOL. Hoofdstuk 1 van de verordening bevat de algemene bepalingen en doelstellingen van Europol. Hoofdstuk 2 heeft betrekking op de taken van het agentschap inzake samenwerking op het gebied van rechtshandhaving. Hier worden onder meer de gezamenlijke onderzoeksteams - *joint investigation teams* (JITs) - geregeld. Hoofdstuk 3 bevat de taken op het gebied van de training van rechtshandavingsfunctionarissen en stelt een Europol Academie in. Hoofdstuk 4 regelt de organisatiestructuur van het agentschap. Zeer belangrijk is vervolgens hoofdstuk 5 over de verwerking van informatie, een kernactiviteit van Europol. Hoofdstuk 6 betreft de relaties met partners van Europol, waaronder samenwerking met organen van de EU als Eurojust en Frontex.

In het uitgebreide Hoofdstuk 7 komt de bescherming van persoonsgegevens aan de orde. Hier vindt men onder andere de bekende rechten van *data subjects* op toegang, rectificatie, schrapping en blokkering en bepalingen over de functionaris voor gegevensbescherming van Europol. Ook de bevoegdheden van de Europese toezichthouder voor gegevensbescherming (EDPS) en de nationale toezichthouders passeren de revue. Een nieuw en robuust regime voor gegevensbescherming is een van de hoofddoelen van het voorstel. Hoofdstuk 8 betreft rechtsmiddelen en aansprakelijkheid en Hoofdstuk 9 de controle door nationale parlementen en het Europees Parlement op de activiteiten van Europol. Dit onderwerp wordt in artikel 88 VWEU expliciet genoemd. In dit hoofdstuk wordt onder meer geregeld welke informatie Europol aan de nationale parlementen en het Europees Parlement beschikbaar stelt (o.a. jaarverslagen, *threat assessments*, strategische analyses

e.d.). Ook wordt geregeld dat de voorzitter van de raad van bestuur en de directeur van Europol op verzoek verschijnen voor het Europees Parlement, samen met de nationale parlementen, om zaken met betrekking tot het agentschap te bespreken. De resterende hoofdstukken 10 t/m 14 zijn ten slotte gewijd aan personeel, financiële bepalingen, diverse overige bepalingen, overgangsbepalingen en slotbepalingen.